

Banker, finansforetak, banknæringens fellesorganer
og andre interessenter

Dato: 03.11.2025
Vår ref.: 25/07852

Høring om tilpasninger i driftsmønster for NBO og utvidet åpningstid til kl. 18:00.

Norges Banks brev av 3. november til banker, finansforetak, banknæringens fellesorganer og andre interessenter.

Norges Bank skal fremme et effektivt og sikkert betalingssystem og legge til rette for det sentrale oppgjørssystemet. Norges Bank er øverste oppgjørssbank i det norske betalingssystemet. Betalinger i norske kroner gjøres i siste instans opp mellom bankene i Norges Banks oppgjørssystem (NBO). Verdipapiroppgjøret (VPO) har både en penge- og verdipapirside som forutsetter samtidig overføring av verdipapirer og penger. Ved salg av et verdipapir «flyttes papiret» fra selgers konto til kjøpers konto i registeret til Euronext Securities Oslo (ES-OSL), mens pengeoppgjøret skjer i Norges Bank. VPO blir gjennomført tre ganger per dag.

EU-kommisjonen og ESMA (Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndigheten) har foreslått og lagt opp til en overgang til T+1 i EU og EØS-området med mål om implementeringsdato 11. oktober 2027.¹ Overgangen til T+1 betyr at oppgjøret av en transaksjon skal være gjennomført innen én virkedag (T+1) i stedet for to virkedager (T+2) som gjelder i dag. Finanstilsynet i Norge følger opp dette som EØS-relevant regelverk, og norske aktører bør planlegge å tilpasse seg på lik linje med EU.² Euronext har bedt Norges Bank vurdere om NBO operasjonelt kan håndtere et nytt daglig, fjerde VPO-oppgjør i NBO. Norges Bank vil vurdere hvordan tilpasninger til T+1 og et nytt VPO kan understøttes av NBO. Dette innebærer å tilpasse oppgjørstider og driftsmønster i NBO til gjeldende praksis i EU, herunder nødvendige endringer i cut-off-tider og åpningstider.

Vesentlige endringer i vilkårene for kontohold³ i Norges Bank og i driftsmønsteret for NBO skal sendes på høring før de fastsettes. Norges Bank inviterer nå til høring hvor vi ber finansnæringen og andre interessenter om deres vurderinger av tilpasninger i NBOs driftsmønster og utvidet åpningstid til kl. 18:00.

Høringsinnspillene vil inngå i Norges Banks videre arbeid med å vurdere og beslutte nødvendige tilpasninger i VPO og NBO for en overgang til T+1.

¹ [Nye regler for verdipapiroppgjør før overgangen til kortere oppgjørssyklus for verdipapirer \(T+1\) - Finanstilsynet.no](https://www.finanstilsynet.no/ny-regler-for-verdipapiroppgjor-for-overgangen-til-kortere-oppgjorssyklus-for-verdipapirer-t1)

² [Anbefalinger til markedsaktører i forbindelse med overgangen til en kortere oppgjørssyklus \(T+1\) - Finanstilsynet.no](https://www.finanstilsynet.no/anbefalinger-til-markedsaktorer-i-forbindelse-med-overgangen-til-en-kortere-oppgjorssyklus-t1)

³ [Vilkår for kontohold i Norges Bank fra 15. april 2024](https://www.norges-bank.no/vilkar-for-kontohold-i-norges-bank-fra-15-april-2024)

Norges Bank ber om svar på høringen innen 19. desember. Vennligst send høringsuttalelsen merket med «Høring om tilpasninger i driftsmønster for NBO og utvidet åpningstid til kl. 18:00» til post@norges-bank.no. Høringssvarene vil bli publisert på Norges Banks nettsider.

Takk for din deltakelse!

Med hilsen

Steinar Årdal
Direktør
Interbankoppgjør

Elisabeth Lervik
Ass.Direktør
Interbankoppgjør

Elektronisk signert / Signed electronically:

3.11.2025, Elisabeth Lervik

3.11.2025, Steinar Årdal

Vedlegg

Informasjon til høringen:

Dette kapitlet gir informasjon, samt peker til informasjonskilder, som er relevant i besvarelsen og spørsmålene i høringen.

Norges Banks rolle

I henhold til lov om Norges Bank og pengevesenet mv. (sentralbankloven) skal Norges Bank fremme et effektivt og sikkert betalingssystem (sbl. § 1-2) og legge til rette for det sentrale oppgjørssystemet (sbl. §§ 1-3 og 3-3). Formålet med Norges Banks oppgjørssystem er å gjennomføre sikre og effektive oppgjør av betalinger mellom banker og andre foretak i finansiell sektor som har konto i Norges Bank. Norges Bank er øverste oppgjørspartner i det norske betalingssystemet. Alle betalinger i norske kroner gjøres i siste instans opp mellom bankene i Norges Banks oppgjørssystem (NBO).

I Norge gjennomføres verdipapiroppgjør ved levering i verdipapirregisteret og betaling i sentralbankpenger. Rettigheter til verdipapirer føres på konti i Verdipapirsentralen, som opereres av Euronext Securities Oslo (ES-OSL). Pengedelen av oppgjøret gjøres opp i Norges Banks Oppgjørssystem. For å sikre levering mot betaling er oppgjørene i ES-OSL og NBO synkronisert.

For mer informasjon om NBO og VPO

- Vilkår for kontohold i Norges Bank
- Driftsmønster for NBO
- Det norske finansielle systemet
- Årsrapporter for Norges Bank oppgjørssystem (NBO)

Informasjon om T + 1 fra ES-OSL

EU-kommisjonen og ESMA (Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndigheten) har foreslått og planlagt overgangen til T+1 i EU og EØS-området med implementeringsdato 11. oktober 2027.⁴ Finanstilsynet i Norge følger opp dette som EØS-relevant regelverk, og norske aktører forventes å tilpasse seg på lik linje med EU.⁵ USA, Canada og Mexico har allerede implementert T+1 fra mai 2024, etter vedtak fra SEC (U.S. Securities and Exchange Commission).

Overgangen til T+1 innebærer at verdipapiroppgjør skal skje senest én virkedag etter handel, i stedet for dagens T+2. Dette vil gi raskere oppgjør, redusert motpartsrisiko og stille høyere krav til likviditetsstyring og operasjonell koordinering. Fordelene inkluderer redusert risiko, raskere tilgang til likviditet, lavere marginkrav til sentral motpart (CCP), og bedre investorbeskyttelse. Samtidig kan det innebære utfordringer som kortere tid til å håndtere ikke-avstemte handler, likviditetsbehov og grensekryssende verdipapirflytting.

Den nasjonale arbeidsgruppen for T+1 ble etablert av ES-OSL i april 2025, med deltakelse fra markedsaktører og en sentral motpart samt observatører fra blant annet Finanstilsynet og Norges Bank. Arbeidsgruppen har som mål å identifisere hvilke markeds- og systemtilpasninger

⁴ [Nye regler for verdipapiroppgjør før overgangen til kortere oppgjørssyklus for verdipapirer \(T+1\) - Finanstilsynet.no](#)

⁵ [Anbefalinger til markedsaktører i forbindelse med overgangen til en kortere oppgjørssyklus \(T+1\) - Finanstilsynet.no](#)

som er nødvendige for å opprettholde effektivitet og rettidig oppgjør ved overgangen fra T+2 til T+1. Norge har i dag cut-off for verdipapirinstruksjoner kl. 14:15 og det siste verdipapiroppgjøret i NBO kl. 14:30.

Arbeidsgruppen har pekt på dagens norske tidsfrister for verdipapirinstruksjoner og -oppgjør som for tidlige for en T+1-modell. I tråd med EU T+1 Industry Committees anbefaling vil cut-off-tidspunkt for handel i verdipapiroppgjør være kl. 16:00. Beregning av verdipapiroppgjøret (VPO) er kl. 16:15, og VPO sendes til oppgjør i NBO kort tid etter det. Den norske T+1-tilpasningen vil omfatte både VPO-prosessen og driftsmønster for NBO. Euronext har derfor bedt Norges Bank vurdere om NBO operasjonelt kan håndtere et nytt VPO-oppgjør i NBO ca kl. 16:00 CET knyttet til innføringen av T+1. Et ekstra verdipapiroppgjør vil medføre behov for å justere driftsmønsteret i NBO, herunder åpningstider og end-of-day-prosesser.

Dagens NBO driftsmønster og behov for endringer

I tråd med anbefalingene vil det norske markedet måtte legge opp til oppgjør i pengedelen i NBO ca kl. 16:20. Det er behov for en ekstra nettoavregning etter siste VPO avregning for å understøtte behovet for omfordeling og betalingsflyt på tvers av banker. Norges Bank vurderer derfor å tilpasse driftsmønsteret tilsvarende, hvor NBO stenger kl. 18:00. Tilpasningene må ses opp mot øvrige daglige oppgjør og systemavhengigheter for å sikre en koordinert og effektiv gjennomføring. Se figur 1 for visuell fremstilling av dagens driftsmønster og figur 2 for visuell fremstilling av forslag til oppdatert driftsmønster etter overgang til T + 1.

Fig 1. Dagens driftsmønster

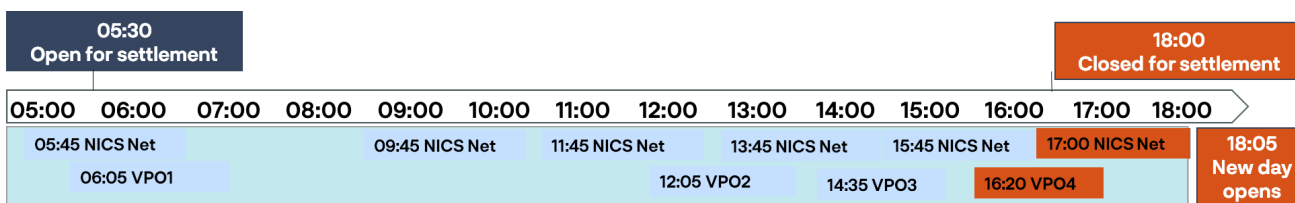

Fig 2. Oppdatert driftsmønster etter overgang til T + 1

Tilpasninger i Norges Banks likviditetsstyring som følge av endret driftsmønster i NBO

I dagens driftsmønster og i etterkant av at siste nettoavregning er postert i NBO, er det et tidsvindu fram til NBO stenger hvor Norges Bank gjennomfører eventuelle markedsoperasjoner og bankene omfordeler sentralbankreserver for å komme under nivået for sine kvoter, i tråd med gjeldende likviditetsstyring. Dette tidsvinduet vil bli videreført i forslag til nytt driftsmønster for NBO.

I dag avholdes ordinære F-auksjoner i tidsrommet kl. 15:50-16:10. Dersom siste sluttavregning forskyves til kl. 17:00, vil det resultere i en forskyvning av tidspunktet for gjennomføring av ordinære F-auksjoner i tidsrommet kl. 17:20-17:40.

Spørsmål i høringen

En av de sentrale anbefalingene fra arbeidsgruppen er at siste oppgjørsbatch for verdipapir flyttes til kl. 16:15 hvor oppgjør sendt til NBO kl. 16:20. Dette innebærer behov for en nytt nettoavregning anslagsvis kl. 17:00, og senere stenging av NBO anslagsvis kl. 18:00. Formålet med denne høringen er å innhente synspunkter på hvilke tilpasninger som kreves i VPO-oppgjøret og NBOs driftsmønster for å muliggjøre en slik harmonisering, samt å identifisere risikofaktorer som kan hindre eller forsinke innføringen. Høringsinnspillene vil inngå i Norges Banks videre arbeid med å vurdere og beslutte nødvendige tilpasninger i VPO og NBO for å støtte T + 1 i samsvar med ESMA og europeisk harmonisering.

Nedenfor følger spørsmål vi ønsker besvart i høringen.

Tilpasninger NBOs driftsmønster

Nytt oppgjør i VPO (i samråd med Euronext Oslo)

- Hvordan vurderer dere de operasjonelle konsekvensene av et nytt VPO-batch med oppgjør i pengedelen i NBO rundt kl. 16:20 CET.

Ny nettoavregning etter siste VPO (i samråd med Bits)

- Hvordan vurderer dere de operasjonelle konsekvensene av en ekstra nettoavregning etter en ny VPO.
- Gi innspill til hvor lang tid det er behov for mellom nytt oppgjør i VPO og til innleveringsfrist i ny nettoavregning
- Hvis tilgjengelig, beskriv forventede volumer og betalingstyper som vil inngå i den nye NICS Netto

NBOs driftsmønster

- Hvordan vurderer dere de operasjonelle konsekvensene å utvide åpningstiden til NBO til kl. 18:00, herunder vurdering rundt frist for bruttobetaling og eventuelle markedsoperasjoner. Inkluder gjerne også forslag til tidsbuffer mellom oppgjørene.

Andre forhold av betydning:

- Legg inn deres vurdering på dersom det er andre forhold av betydning for deres virksomhet, for eksempel likviditetshåndtering, håndtering av forsinkelser og utvidet åpningstid.